การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

READING COMPREHENSION SKILL DEVELOPMENT USING SQ4R TEACHING METHODS AND READING COMPREHENSION SKILL EXERCISES FOR GRADE FOUR STUDENTS

[1]สรวิศ ศรีเมือง, [2]ชวนพิศ ชุมคง และ [3]ชัชวีร์ แก้วมณี

[1]Sorawit Srimuang, [2]Chuanphit Chumkhong and [3]Chatchawi Kaeomani

มหาวิทยาลัยทักษิณ, ประเทศไทย

Thaksin University, Thailand

[1]sorawit0230@gmail.com, [2]chuanphit@tsu.ac.th, and [3] kchatchawi@tsu.ac.th

Received: January 15, 2025; **Revised**: February 25,2025; **Accepted**: February 28, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ 2.เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลคะแนนการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใบงานท้ายแผน การจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ผลคะแนนคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ร้อยละ 62.3, ร้อยละ 68.5, ร้อยละ 70.4, ร้อยละ 74.6, ร้อยละ 75.8, ร้อยละ 78.1 ตามลำดับและการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียนมีการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อน

---

[1]นิสิตปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

[3]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ SQ4Rร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทีมีต่อการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่าภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ, วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

Abstract

This research study aims to: 1) develop reading comprehension of Grade Four students using SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises; 2) compare pre- and post-learning achievement of Thai courses using SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises; and 3) examine satisfaction of the students reading comprehension skill development using SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises for Grade Four students. The research findings revealed that: 1) Reading comprehension gained scores of Grade Four students from exercises 1-6 were 62.3 percent, 68.5 percent, 70.4 percent, 74.6 percent, 75.8 percent, and 78.1 percent, respectively. Reading comprehension using SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises showed that the students got pre-scores were higher than post-scores at the statistical significance level of .01. 2) Pre-achievement scores of Grade Four students learning through SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises were higher than post-achievement scores at the statistical significance level of .01. 3) The satisfaction of Grade Four students towards learning management using SQ4R teaching methods and reading comprehension skill exercises were holistically at the very good level.

Keywords : Reading Comprehension Skill, SQ4R Teaching Methods and Reading Comprehension Skill

บทนำ

เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยก็พบว่าเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนา ความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 อ้างถึงในนฤพัชร มิลังค์และคณะ 2561)

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ระบุถึงคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องของการอ่านไว้ว่าอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะต้องอ่านข้อมูล หรือข่าวสารต่าง ๆ และนำความรู้ ความเข้าใจมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาตเองสู่ความสำเร็จ รวมทั้งยังช่วยสนองตอบความต้องการทางด้านสุนทรียะและนันทนาการอีกด้วย (สายใจ ทองเนียม, 2560)

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้ปัญญาและเหตุผลในการอ่านเพื่อทำ ความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความจึงเป็นกระบวนการอ่านที่สัมพันธ์กับความสามารถใน การคิดอย่างมีวิจารณญาณในเรื่องการพิจารณาเหตุและผล เป็นข้อมูลเบื้องต้นและมีการใช้เหตุผลที่ดี การพิจารณาประเด็นหรือคำอธิบายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถให้การสนับสนุนและโต้แย้ง เพื่อนำไปสู่การ ตัดสินใจว่า อะไรควรเชื่อหรือไม่เชื่อ อะไรควรทำหรือไม่ควรทำ การอ่านจับใจความสำคัญจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ การเรียนของนักเรียนจะประสบความสำเร็จ หรือไม่ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ระบุว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมอย่างเหมาะสม สามารถเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ดังนั้น ผู้เรียนจึงสมควรฝึกฝนให้เกิดทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ (กณิกร ทวนทอง, 2561)

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียน เลือกสิ่งที่คาดว่าจะรู้ จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดีและทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย Survey (S) Question (Q) Read (R) Record (R) Recite (R) Reflect (R) (สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ, 2562)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขึ้นพื้นฐานพบว่า สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำาเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน มีผลการสอบเฉลี่ยในระดับประเทศตั้งแต่พ.ศ. 2563 – 2566 อยู่ที่ (ร้อยละ 51.27, ร้อยละ 56.44, ร้อยละ 60.31, ร้อยละ 62.99) ตามลำดับ และผลการสอบของโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) ระหว่าง พ.ศ.2563 – 2566 (ร้อยละ 46.28, ร้อยละ 41.82, ร้อยละ 45.23, ร้อยละ 50.25) ตามลำดับ โดยผลเฉลี่ยคะแนนสอบของโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าผลคะแนนสอบระดับประเทศ จึงเป็นสาระที่ต้องได้รับการพัฒนา

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดสมรรถนะการเรียนรู้ของนักเรียนและเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยใช้ วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 26 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจำนวน 6 แผน จำนวนเวลา 12 ชั่วโมง ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2.2 แบบทดสอบการอ่านจับใจความเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน(Posttest) สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 พัฒนาการการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจัดการเรียนรู้ด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนรวมท้ายแผน	คะแนนรวมเฉลี่ยท้ายแผน	คิดเป็นร้อยละ	ค่าพัฒนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	162	6.23	62.3	0
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	178	6.85	68.5	+0.62
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	183	7.04	70.4	+0.24
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	194	7.46	74.6	+0.42
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	197	7.58	75.8	+0.12
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	203	7.81	78.1	+0.23

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากใบงานท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า ผลคะแนนการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ผลคะแนนคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ร้อยละ 62.3, ร้อยละ 68.5, ร้อยละ 70.4, ร้อยละ 74.6, ร้อยละ 75.8, ร้อยละ 78.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้โดยใช้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
การอ่านจับใจความ (เข้าใจในเนื้อเรื่อง, การจัดข้อมูลใหม่,การสรุปความ)	10	4.85	1.71	5.69	1.92	2.122**
รวม	**10**	**4.85**	**1.71**	**5.69**	**1.92**	**2.122****

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การอ่านจับใจความคะแนนโดยเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.85 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 5.69 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.71 หลังเรียนเท่ากับ 1.92 การทดสอบค่าที (t-test) เท่ากับ2.122** ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนมีการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากการศึกษาผลคะแนนการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ผลจากการทดสอบด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านความรู้ความจำ	12	5.65	1.96	6.54	2.19	1.825**
ด้านความเข้าใจ	6	3.00	1.11	3.50	1.22	2.236**
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4	1.73	0.91	2.08	0.87	1.364**
ด้านการวิเคราะห์	8	3.46	1.17	4.81	1.47	4.591**
รวม	30	13.85	4.44	17.08	9.14	3.805**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีคะแนนโดยเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.85 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 4.44 หลังเรียนเท่ากับ 9.14 การทดสอบค่าที (t-test) เท่ากับ3.805** ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้วิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสาระการเรียนรู้			
1. มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.23	0.64	มาก
2. ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.42	0.57	มาก
3. ส่งเสริมการอ่านและตัดสินใจ	4.77	0.50	มากที่สุด
4. นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบในการแสดงความคิดเห็น	4.73	0.44	มากที่สุด
5. นักเรียนค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้	4.85	0.36	มากที่สุด
รวม	**4.60**	**0.50**	**มากที่สุด**
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.88	0.32	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.46	0.69	มาก
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.19	0.56	มาก
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.65	0.48	มากที่สุด
5. นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.46	0.69	มาก
รวม	**4.53**	**0.55**	**มากที่สุด**
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
1. เนื้อหา ดึงดูดใจนักเรียน	4.62	0.62	มากที่สุด
2. ใบงานสอดคล้องกับขั้นตอนการเรียนรู้	4.62	0.56	มากที่สุด
3. สื่อเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน	4.73	0.52	มากที่สุด
4. สื่อสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	0.56	มากที่สุด
5. สื่อมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมห้องเรียน	4.52	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.62**	**0.55**	**มากที่สุด**
ด้านการวัดและประเมินผล			
1. นักเรียนได้พัฒนาการอ่านจับใจความของตนเอง	4.69	0.67	มากที่สุด
2. นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ	4.77	0.58	มากที่สุด
3. นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง	4.65	0.62	มากที่สุด
4. นักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.88	0.32	มากที่สุด
5. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	4.88	0.32	มากที่สุด
รวม	4.78	0.50	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	**4.63**	**0.53**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับ

ใจความ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยอภิปรายจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้ ซึ่งผู้วิจัยทดลองปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนคือ เริ่มจากขั้นตอนที่ 1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey-S) คือ อ่านไปตามหัวข้อในบทอ่านเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ควรใช้เวลามากจนเกินไป การอ่านในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่อง ขั้นตอนที่ 2 การตั้งคำถาม (Question-Q) คือ ข้อความที่คนอ่านอยากรู้และจะทำให้นึกถึงความรู้เดิมของคนอ่านและเข้าใจได้เร็ว ขั้นตอนที่ 3 การอ่านเพื่อหาคำตอบ (Read-R) คือ การอ่านตอนนั้น ๆ ซ้ำหลาย ๆ รอบอย่างละเอียดพร้อมทั้งหาคำตอบในการตอบคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นตอนที่ 4 การจดบันทึก (Record-R) คือ บันทึกข้อมูลจากการอ่านเฉพาะส่วนสำคัญและจำเป็น ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Recite-R) คือ ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความโดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ (Reflect-R) คือ วิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านแล้วแสดงความคิดเห็นว่าสอดคล้องหรือไม่หรือขยายความสิ่งที่ไม่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดกับบทอ่านและความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และพัฒนาการคิด ทำให้นักเรียนมีความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญา เนื่องจากการจัดการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เช่น การสร้างความรู้ด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแสดงผลงานของตนเองทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ทุกขั้นตอนจากกการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ส่งเสริมความมั่นใจในการอ่านและความกระตือรือร้นในการเรียนของนักเรียน และขั้นตอนการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จดจำในสิ่งที่เรียนได้ดีและเป็นการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น ได้

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆภายในกลุ่มและในห้องเรียน จึงทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ในทางที่ดี

1. ผลคะแนนการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากใบงานท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผลคะแนนการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 มีการพัฒนาตามลำดับ การอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การอ่านจับใจความคะแนนโดยเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.85 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 5.69 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.71 หลังเรียนเท่ากับ 1.92 การทดสอบค่าที (t-test)เท่ากับ 2.122** ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนมีการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับฐิติวรดา พิมพานนท์ (2560) เรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.02/78.33 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 การทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบ SQ4R ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีคะแนนโดยเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.85 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 4.44 หลังเรียนเท่ากับ 9.14 การทดสอบค่าที (t-test) เท่ากับ 3.805** ดังนั้น จะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งผู้วิจัยทดลองปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนคือ วิธีสอนแบบ SQ4R

ขั้นตอนที่ 1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การตั้งคำถาม (Question-Q)

ขั้นตอนที่ 3 การอ่านเพื่อหาคำตอบ (Read-R) ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ขั้นตอนที่ 4 การจดบันทึก (Record-R)

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (Recite-R)

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ (Reflect-R)

ซึ่งขั้นตอนการสอนแบบนี้จะช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา บทอ่านได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับ ชฎารัตน์ ภูทางนา (2563) การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองขลุง 1 (บูรวิทยาคาร) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนด้วยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R พบว่า ความสามารถในการอ่าน จับใจความสำคัญโดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R คะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน 2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการสอนแบบสื่อประสม มีค่าเท่ากับ 0.57 และวิธีการสอน แบบ SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.52

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า คะแนนรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องจากด้านสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเรียนรู้ นักเรียนชอบบรรยากาศ กิจกรรมต่าง ๆ มีความสนุก ไม่น่าเบื่อ ตื่นเต้น ท้าทายความคิด ทำให้นักเรียนรู้สึกชอบกิจกรรมและเกิดความสนใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สิรีธร สุขเจริญ (2561) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้แตกต่างจากก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

กณิกร ทวนทอง. (2561). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ.* สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชฎารัตน์ ภูทางนา. (2563). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองขลุง 1 (บูรวิทยาคาร).* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ฐิติวรดา พิมพานนท์. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

นฤพัชร มิลังค์และคณะ. (2561). "*ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R,*"วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 20 (4).

สายใจ ทองเนียม. (2560). *ภาษาเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพ ฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สิรีธร สุขเจริญ. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร..

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2562). *หลากหลายวิธีสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพ ฯ: เทคนิคพริ้นติ้ง.